

Framhald av síðu 17

Lutfall samgonga/andstöða

SAMGONGA

ANDSTØÐA

SESSIR SAM.

SESSIR AND.

Løgtingsvalið okt 2011	29-10-2011	57,8	42,2	19	14
Gallup desember 2011	30-11-2011	52,6	47,4	17	16
Gallup februar 2012	21-02-2012	51,6	48,4	17	16
Gallup juli 2012	03-07-2012	48,0	52,0	15	18
Gallup november 2012	09-11-2012	51,6	48,4	17	16
Gallup februar 2013	25-02-2013	50,5	49,5	16	17
Mundur valið/í dag		-7,3	7,3		

Úrslit

Fólkaflokkurin	19,3
Sambandsflokkurin	21,7
Javnaðarflokkurin	22,5
Sjálvstýrisflokkurin	2,6
Tjóðveldi	22,0
Miðflokkurin	6,9
Framsókn	5,1

Tingssessir

KANING

FEBRUAR 2013

LØGTINGSVALIÐ

29. OKTOBER 2011

Fólkaflokkurin	7	8
Sambandsflokkurin	7	8
Javnaðarflokkurin	8	6
Sjálvstýrisflokkurin	0	1
Tjóðveldi	7	6
Miðflokkurin	2	2
Framsókn	2	2

FÓLKAFLOKKURIN

SAMBANDSFLOKKURIN

JAVNAÐARFLOKKURIN

SJÁLVTÝRISFLOKKURIN

TJÓÐVELDISFLOKKURIN

MÍÐFLOKKURIN

FRAMSÓKN

FÓLKAFLOKKURIN

SAMBANDSFLOKKURIN

JAVNAÐARFLOKKURIN

SJÁLVTÝRISFLOKKURIN

TJÓÐVELDISFLOKKURIN

MÍÐFLOKKURIN

FRAMSÓKN

SAMGONGAN TIL S.

ANDSTØÐAN TIL S.

Løgtingsvalið okt 2011	29-10-2011	22,5	24,7	17,8	4,2	18,3	6,3	6,2	8	8	6	1	6	2	2	19	14
Gallup desember 2011	30-11-2011	19,2	24,9	20,2	2,7	18,9	5,9	8,4	7	8	7	0	6	2	3	17	16
Gallup februar 2012	21-02-2012	19,0	24,4	20,2	3,3	20,8	4,9	7,4	6	8	7	1	7	2	2	17	16
Gallup juli 2012	03-07-2012	15,7	22,2	23,1	2,9	22,1	7,2	6,8	5	8	8	0	8	2	2	15	18
Gallup november 2012	09-11-2012	19,6	23,5	20,8	2,7	21,8	5,8	5,9	7	8	7	0	7	2	2	17	16
Gallup februar 2013	25-02-2013	19,3	21,7	22,5	2,6	22,0	6,9	5,1	7	7	8	0	7	2	2	16	17
Undirætka í mun til valið		-3,2	-3,0	4,7	-1,6	3,7	0,6	-1,1									

urin verið størstur í veljarakanningum. Men hvat er hent?

Spurningurin hevur einki einfalt svar.

Øðrvísi formaður

Tað var skjótt, at Aksel V. Johannesen vann sær viðurkenning. Hann er av góðum javnaðarbergi brotin, og vísti seg eisini at vera væl grundaður ideologiskt á vinstravonginum í eini tíð, tá Javnaðarflokkurin var í samleikakreppu. Dámligur og hóvsamur var hann í politiskum kjaki, og hann dugdi mest sum altíð at svara fyri seg, vóru skoðsmálini.

Í mong ár vóru annars greið tekin um, at fyrrverandi sjónvarpsmaðurin John Johannessen fór at taka við sum javnaðarovasti eftir Jóannes Eidesgaard. 26 ára gamal var hann stóra stjórnskotið á javnaðarlistanum á løgtingsvalinum í 2004. Javnaðarkrúnprinsurin fekk tó ongantíð væntaða leiklutin. Hansara máttur í flokkinum viknaði við árunum.

Tá Jóannes takkaði fyri seg, varð skjótt greitt, hvør eftirmaðurin skuldi vera. Leygardagin 5. mars í 2011 varð Aksel V. Johannesen valdur til formann.

Sjey mánaðir seinni fekk Javnaðarflokkurin einki serligt úrslit

á løgtingsvalinum, hóast tað var væl frægari enn veljarakanningar bendu á mánaðir frammanundan. Tað eydnaðist heldur ikki flokkinum at sleppa í samgongu eftir minnilutasamgonguna við Sambandsflokkin og Tjóðveldi. Luturin hjá flokkinum er nú í andstøðu, samstundis sum Kaj Leo Johannesen, løgmaður, og Fólkaflokkurin hava snarað sína politiska kumpass til høgru.

Jóannes Eidesgaard langaði út eftir báðum andstøðuleiðarunum í tíðargrein fyri einum ári síðan. Teir minna mest um sunnudagsskúladreingir, sum næstan umbera seg, tá teir tala makthavarunum ímóti, var ábreiðslan hjá gamla formanninum av Tvøroyri.

Úr Havn var Aksel V. Johannesen skjótur at svara ákæruni. Sum persónar vóru hann og Jóannes Eidesgaard ymiskir. Hann ætlaði sær at vinna fram við skilagóðum sjónarmiðum. Hóvliga kom flokkurin eins langt, segði hann.

Men tað er ikki einasti munurin. Uni Arge, journalistur og rithøvundur, heldur, at við formansskiftinum framdi Javnaðarflokkurin eitt ættarliðsskifti, sum gav flokkinum ein nýggjan profil.

– Jóannes var ein markantur

formaður, sum dugdi væl at bera síni sjónarmið fram, men tá hann ikki gjørdist løgmaður aftur, viknaðu bæði hann og flokkurin. Hann hevði tá rokkið sínum evsta máli at gerast løgmaður, og tørvur var á endurnýgging. Aksel fekk 1200 atkvøður á valinum í 2011, so persónliga hevur hann stórt álit millum veljararnar. Hann tosar greitt, tá hann finst at samgonguni, og vísir, at hann hevur tamarhald á teimum politisku og búskaparligu samanhangunum. Løtan hevur eisini verið honum lagalig, tí aldrin hevur so høggravendur politikkur verið førður í Føroyum. Tað er ein gáva til ein sosialdemokratiskan formann, sum skal endurreisa sín flokk, sigur Uni Arge.

Høgrasnaringin

Atein óvæntað høgrasnaring er farin fram, meðan Javnaðarflokkurin hevur verið í andstøðu, er ein av meginorsøkunum til, at flokkurin hevur so stóra undirtøku nú. Andstøðan hevur verið virkin við alternativum uppskotum til uppskotini hjá samgonguni, men hevur talað fyri deyvum oyrum. Uppskotini hjá Javnaðarflokkinum, Tjóðveldi og Framsókn hava ikki rinið við hjá samgonguni. Løgtingið

hevur av somu orsök arbeitt í tveimum bólum.

Flatskatturin, forskattingin av pensjónum og avtøkan av Landsbankanum eru bestu dømi um tað. Andstøðan hevur lovað, at verandi skattaskipan og avtøkan av Landsbankanum eru bara fyribils. So skjótt henda samgongan er farin frá, verða hesar samtyktirnar broyttar aftur.

Stjórn málafrøðingurin og journalisturin Beinta Løwe heldur, at tað eru bæði borgarligi politikkurin hjá samgonguni, og politikkurin hjá Javnaðarflokkinum, sum eru orsök til, at flokkurin stendur seg so væl í veljarakanningum nú. Fólk eru ovfarin av, at politikkurin hjá samgonguni er so borgarligur, sum hann er. Tað elvir í sjálvum sær til, at veljarar flyta frá samgonguflokkunum til Javnaðarflokkin, sum verður eitt sjálvsagt alternativ á vinstravonginum.

– Tað er politikurin hjá samgonguni, sum fær Javnaðarflokkin at stiga fram sum ein javnaðarflokkur, heldur enn Javnaðarflokkurin í sjálvum sær. Hinvegin megnar Javnaðarflokkurin betur at gera vart við seg sum ein javnaðarflokkur nú enn í ABC-samgonguni, tá hann hevði ilt við at

føra javnaðarpolitikk, sigur Beinta Løwe.

Hon heldur ikki, at Javnaðarflokkurin er nýskapandi sammett við hinar flokkarnar. Aksel V. Johannesen hevur markerað flokkin sum ein sambandssinnaðan flokk á vinstravonginum, og tað ger, at flokkurin fær eisini fatur á sambandsveljarum, sum hella til vinstravongin, men ikki til loysingarvongin.

– Tær atkvøðurnar, ið Javnaðarflokkurin misti til Sambandsflokkin á løgtingsvalinum seinast, eru farnar aftur til Javnaðarflokkin eftir valið, sigur Beinta Løwe, sum minnir á, at tað er munandi lættari hjá Javnaðarflokkinum at reka reinan og góðan flokspolitikk, tá flokkurin er í andstøðu. Flokstrúgvu orðini sigggjast sjáldan í úrslitum, tí ávirkanin er lítil og eingin.

Av stóru andstøðuflokkunum er tað Tjóðveldi, sum hevur verið meira virkin og ágangandi, men Hoydal, Háfoss og hini hava ikki havt somu framgongd í veljarakanningum sum Javnaðarflokkurin. Stjórn málafrøðingurin Hallbera West heldur, at Tjóðveldi sum flokkur er ikki eins greiður á vinstra-høgra ásanum, og tað er helst ein vansi í hesum borgarligu tíðum. Tjóðveldi hevur í

Eftirlýsingin

Óskilið í Javnaðarflokkinum var helst í hæddini tann 7. januar í 2011, tá sjey frustrerað javnaðarfólk sendu út almenna eftirlýsing eftir Gerhardi Lognberg, løgtingsmanni. Eftirlýsingin bar heitið »Kom til arbeiðis, Gerhard!«

Ósemjan kom, tí Lognberg hevði sagt sína hugsan alment um politikkinn hjá flokkinum, og tað tók ráðandi klikan, sum sandoyartingmaðurin málbar seg, illa upp.

Eirikur Lindenskov, ábyrgdarblaðstjóri á Sosialinum, var skjótur at viðmerkja støðuna.

– Tann stóri trupulleikin er bara tann, at Javnaðarflokkurin hevur mist sítt trúvirði. Flokkurin er longu í sori í veljarakanningum, og tá øll tey valdu fólkin í flokkinum bera seg soleiðis at, hvør skal so tora at velja flokkin?, spurdi hann.